

פתגמין

עלון לילדי ישראל בספס הארמית

דתלמודא

יו"ל ע"י תלמוד תורה "אור קמחה" לחסידי גור ערך

פרשת וישלח תשע"ח

m איך אפֿשר לגור בַּכֶּפֶר? n

אותם כֶּד בַּחוּץ בַּכֶּפֶר הָעוֹ. וְקָא נְקִשׁוּ
 אַתְרָעָא (וְדַפְקוּ עַל הַדְּלֵת) בְּרַם, מָרָא
 דְּבֵיתָא ר' זְנוּוִיל שְׂכִיב וְגַנִּי בְּעַרְסִיָּה (שְׂכֵב
 וְיִשָּׁן בְּמִטָּתוֹ) וְלֹא צָבִי לְמִיקָם וּלְמִיטְרַח
 קְמִיָּהוּ. וְעֵבִיד בְּנַפְשִׁיָּה (וְעֵשָׂה אֶת עֲצָמוֹ)
 "כִּחְרַשׁ לֹא יִשְׁמַע וּכְאֵלֶם לֹא יִפְתַּח פִּיּוֹ"
 וְלֹא אַעֲיִיל לְהוּ (וְלֹא הִכְנִיסִם).

כְּמִנְהַגִּם שֶׁל יְהוּדִים רַבִּים, שֶׁהָיוּ שׁוֹכְרִים
 "בֵּית מֵרֹזַח" מִפְּרִיצי הַסְּבִיבָה, וְהָיוּ גְרִים
 בְּצִמִּידוֹת ל"בֵּית הַמֵּרֹזַח" וּמִמֶּנּוּ הִיָּתָה
 פְּרִנְסָתָם הַדְּחוּקָה. כֶּד גַּם נִהַג מִיּוֹדְעָנוּ ר'
 זְנוּוִיל דְּכַד אֶתָּא לִיּוֹד דּוּחֻקָא, וְלֹא הוּנָא
 מְסַפְקָא לִיָּה פְּרִנְסָתִיָּה דִּי בְּמִתָּא (וְלֹא
 הִיָּתָה פְּרִנְסָתוֹ שְׁבַעִיר מְסַפְקָת), וּבַעַל

הַחֲסִידִים
 הַתְּמַרְמְרוּ מְאֹד
 מִגְדֵּל הַקֶּר וְהַגֶּשֶׁם
 הַשׁוֹטֵף שֶׁנִּתְּדָּעַל
 עַל רֵאשִׁים
 בְּאוֹתוֹ לֵילָה.
 וּמֵאִי הָיָה לְהוּ
 לְמִיעֵבֶד? וְקָא אָזְלוּ
 לְאוֹרְחָא הַכִּי (וְהִלְכוּ
 לְדַרְכָּם כֶּד). הַבְּקָר
 אֹר, וְהִם הִגִּיעוּ
 לְקוֹסוֹב. כֶּד עֵיילוּ
 לְרַבִּיהוּ הַרְהִ"ק ר'

פּוֹרְחִיָּה קָא בְּעִי
 לְנִסּוּבֵי (הָיָה מוֹכֶרַח
 לְקַחְתָּ) כֹּל
 מְטַלְטְלִיָּה וּבְנֵי
 בֵּיתִיָּה, וּלְמִיעֵקֶר
 לְחַדָּא מִן כְּפָרִיא,
 וּלְמִיגַר (וְלִשְׂכוֹר)
 מִהַפְּרִיץ "בֵּית
 מֵרֹזַח" וּלְמִידֶר
 הָתָם בְּלַחוּדִיָּה בְּלִי
 מִנְּנוּ, וּבְלִי בֵּית
 כְּנִסָּת, וְרַחוּק
 מְכוּלָם.

חַיִּים מְקוֹסוֹב זְצוּק"ל לְקַבּוּלֵי שְׁלֵמָא.
 הַתְּעַנְּנוּ הַרְבֵּי עַל סִדֵּר נְסִיעַתָם וְכַד אִישְׁתַּעֲנוּ
 (וּכְשִׁסְפִירוּ) קָמִיָּה עַל הַהִיא עוֹבְדָא עִם ר'
 זְנוּוִיל הַמוֹכֶסֶן (שְׂאָף הוּא הָיָה
 מִהַמְּסִתּוֹפְפִים בְּצִלוֹ), קָא אוֹתִיב לְהוּ
 (הַשִּׁיב לְהֵם) הַרְבֵּי: "סוּפוּ שְׁיַצְטְרֶדְךָ לְבוּא
 אֲלִי..."

זִימְנָא חַדָּא, קָא מְטוּ לְהָתָם (הִגִּיעוּ לְשֵׁם)
 גּוֹנְדָא דְּאִינְשֵׁי (קְבוּצַת אַנְשִׁים) מְחֲסִידֵי
 הַרְהִ"ק ר' חַיִּים מְקוֹסוֹב זְצוּק"ל, וְהָיָה
 בְּפִלְגוֹת לֵילָה, בְּעֵידוֹן סִיתְנוּא (בְּזִמְן הַחוּרְף)
 וְתִלְגָּא נַחַת אַאֲרָעָא (וְשִׁלְגַּ גֵּרַד עַל הָאֲרָץ)
 וְאִינוּן הוֹנִין גְּלִידִין (וְהִם הָיוּ קְפוּאִים) וְקָא
 בְּעוּ לְחַמוּמֵי נַפְשִׁיָּהוּ בְּבֵית הַמֵּרֹזַח, בְּיִישׁ
 וּבַתְּנוּר חַם. וְיִדְעוּ שֶׁהִיָּהוּדֵי לֹא יִשְׂאִיר

Empty rectangular box at the bottom of the page.

דלא מקיימת "הכנסת אורחים", אפילו דאָתו לווּתָד (אפילו שבאים אליך) בפלגות ליליא, בפפור ובגשם, והנך ממשיך בשנתך הערבה, מאי אית לך למידר התם? הלא טב לך דתידור בַמְתָא וְתִיהוּי פִיהוּדָאי. וְתַצְלִי בַמְנִינָא "שחרית, מנחה ומעריב", וְתַעֲנֶה ל"קדיש, קדשה וברכו"!!!

פּרָץ ר' זנוויל המוכסן בבכי ושאל "רבי, ומנין אתפּרנס??" אמר לו הרבי: "רק אי

לא ארכו הימים והמוכסן ר' זנוויל קא אַתָּא לְרַבִּיה אָבֵל וְחַפּוּי רֵאשׁ. בְּיָמִים הָאֵלֶּה הַזְּמַן לְאָדוֹן הַכֶּפֶר שֶׁהוֹדִיעַ לוֹ חֲגִיגִית: "בְּעוֹד תִּלְתָּא יָרַחֵן, בְּעִית לְשַׁבּוּקֵי ל"בֵי מַרְזַח" וְלַמִּזֹּל מִהָקָא (בְּעוֹד 3 חֲדָשִׁים תַּצְטַרֵּךְ לַעֲזֹב אֶת בֵּית הַמַּרְזַח וְלִלְכֵת מִכָּאן)!" וְכָל טַעֲדָקֵי דְקָא עֲבִיד, לֹא הוּא מְסִיעַ לִיה. וּמִשׁוּם הַכִּי קָא אַתָּא לְרַבִּיה לְמַבְכֵי קַמִּיה וְלַמִּיבְעֵי מִינִיה בְּרַכְתָּא, וְעַצָּה מַה לַעֲשׂוֹת עִתָּה.

ענה לו הרבי: "בַּאֲמַת, תַּמִּיד הָיָה קָשָׁה לִי, עַל אֵילִין גְּבָרִי (אֵלוּ הָאֲנָשִׁים) דְּאָזְלוּ לְמִיגַר "בֵּי מַרְזַח" וְדִירֵרוּ הַתָּם כּוֹלָא שְׁתָּא (וְגָרִים שָׁם כָּל הַשָּׁנָה) אִיךְ מִתַּר לָהֶם לַעֲשׂוֹת דְּבַר שְׁפָזָה!! מַצְלוּ בְּלֹא מַנְיָנָא, בְּלֹא קַרְיִיתָא – דְּאֹרִייתָא (בְּלֵי קַרִּיאַת הַתּוֹרָה), בְּלֹא קַדְשָׁה, בְּלֹא אָמוֹ, בְּלֹא "בְּרַכּוּ", הֵיאֵךְ נִפְקוֹן יְדֵי חוֹבְתִיהוּ? אֵלֹא מֵאִי, עַקֵּר הַהִיתֵר הוּא,

תקבל עלך דמן האידנא, ביתך יהוי פתוח לרווחה, ותעייל לכל מאן דיייתי, בחדוותא ובנהורא דאנפין (ותכניס לכל מי שיבוא בשמחה ובמאור פנים), יהדרינך פריצא לדוכתך כמקדמתא (ישיבך הפריץ למקומך כבתחלה)."

דְּהָא אִיתָא "גְּדוּלָּה הַכְּנֶסֶת אֹרְחִים יוֹתֵר מִקְבֵּלַת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה" וְכַד עֲבָדוּ (וְכַשְׁעוֹשִׁים) כָּל הַמוּכְסָנִים הָאֵי מַצּוּתָא, בְּהַכִּי מִתְקַנֵּי לְכוּלָּהוּ "אָמֵן וְקַדְשָׁה וּבְרַכּוּ" דְּלֹא מְקַיְיֵמוּ לָהּ.

וְהַמְשִׁיךְ הַרְבֵּי בְּתוֹכְחָתוֹ הַגְּלוּיָה לְר' זְנוּוִיל וְאָמַר: "וְהַשְּׁתָּא, דְּקָא שְׁמַעִית עַלְךְ לְמִימַר

**בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלֵב זָךְ
קִבַּל עָלָיו ר' זְנוּוִיל כֶּךָ
וְהָאָדוֹן חָזַר בּוֹ מֵהַחֲלָטוֹתוֹ
וְהִשִּׁיב אֶת הַמוּכְסָן לַעֲבוּדָתוֹ.**

בְּרֵשֶׁתָּא

תרגם אַת המלים וְשַׁבֵּץ אותם בְּתַשְׁבִּיץ

- _____ חֲמֹרָא (4)
- _____ תִּלְתָּ (3)
- _____ אִיהוּ (3)
- _____ דִּידִיָּה (3)
- _____ דִּילְמָא (4)

☺	☺		ו		☺	☺
☺	☺	☺	י			
☺			ש	☺	☺	☺
☺	☺		ל		☺	☺
			ח	☺	☺	☺

לִישְׁנָא

רְשִׁים אַת המספֵר הנכּוֹן לִיד התרגום

- הם _____ 1 עֵי לִי
- נְכַנְסִים _____ 2 נְחָתִי
- הם _____ 3 סְלָקִי
- הם _____ 4 יְהָבִי
- הם _____ 5 שְׁקָלִי
- הם _____ 6 יְתָבִי
- הם _____ 7 אֲדָלִי
- הם _____ 8 אָתוּ
- הם _____ 9 יְלָפִי
- הם _____ 10

שִׁבְתָּא טַבָּא

מְפָנִי שִׁיבָה תְּקוּם וְהִדְרָתְךָ - רִישָׁא

שְׁנִים מְקָרָא וְאַחַד
תְּרַגּוּם

דְּתִיבּוּתָא הָוִי שְׁמוּ"ת - דְּאָתִי

לְמִימַר מֵאן דְּגָרִיס שְׁמוּ"ת תְּרִי זִימְנִי מְקָרָא וְזִימְנָא

חֲדָא תְּרַגּוּם (שְׁנִים מְקָרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם), זְכִי לִיָּה

מְשַׁמְיָא דִּיהָוִי סָבָא וְתִהְוִי לִיָּה יוּמִין וְשְׁנִין אַרוּכִין.

(מִטְּהַ יְהוּדָה)

גִּירָסָא

בְּחַר אֶת הַתְּרָגוּם הַנָּכוֹן

- נְהַמָּא לְחָם רַעַשׁ נוֹהֵם גָּם
- תְּנִינָא תְּנִינַיִם תַּנְאִים שְׁנַיִנו מְשָׁנָה
- דְּרִיקָא קוֹצִים תַּלְמִיד דְּקָדִיק יָלֵד
- נִיהֲלִיה מְחַנֵּנו בְּשִׁבְלֵנו מְנַהֵל טַלְפוֹן
- הָאִידָנָא הַזֵּמֶן עֵכָשׁו הָאִדוֹן אֲדָנַיִם

מִימָרָא

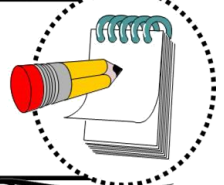

מִילּוֹת מִפִּתְחַת הַמוֹפִיעִים הַרְבֵּה בְּגִמְרָא

בְּמַה דְּבָרִים אֲמוּרִים

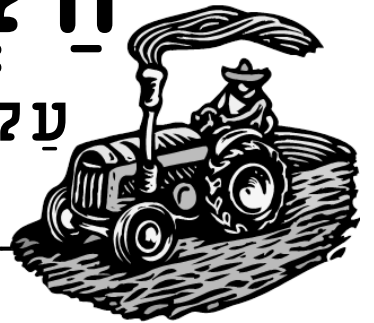
הַסְבֵּר: הַגְּמְרָא מְשַׁתְּמֶשֶׁת בְּמִילִים אֵלּוּ
כְּדֵי לְהַבְהִיר וּלְהַסְבִּיר יוֹתֵר וּלְפָרֵט אֶת
מָה שְׁנֵאֲמַר מִקּוֹדֵם.

תַּרְגוּמוֹא

כְּתוּב אֶת הַמִּילָה הַנְּכוֹנָה מִתְּרָגוּם אוֹנְקְלוֹס

חֲדָק לְאִי עַל שֵׁם מָה?

הַתְּשׁוּבָה
בְּתֵרָגוּם אוֹנְקְלוֹס
פָּרַק ל"ב פְּסוּק ד'

